

რედაქცია

გოლოვინის პრესპეკტე თვ. მუხრან-ბაქოვის სახლში კლუბის ქვემოთ.
სედი-მოწერა, მიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлиси, 17 редакция «Дრობის»
«დროების» ფასი
მოელის წლისა . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

დროება

ფასი განცხადებისა

სტრიქონზე რვა კაპ განცხადება მრავალწლოვანი ხეების დასახლება ენებზე.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს დასაბეჭდად გამოცხადებულ წერილებს. დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუნებს ავტორს.
რედაქცია «დროებისა» დღის 5 კაპიკი

ბამონის ქოველ დღე მ. რედაქციის ბარათი

მაქვს პატივი გამოუცხადო პატივცემულს ქართველთა საზოგადოებას, რომ მის მაღალ ყოვლად-უსამღვდელოესობა საქართველოს მკაობრობის პავლე აკურთხებს ქალაქს ბორში ახლად აშენებულს ლეთის-მშობლის მქონის ეკლესიასა 25 სექტემბერსა ამა 1883 წელსა.
ზღაღოხინი მღვდელი მინიელ ნასყიდოვი. (6—4)

თებლობამ მიიღო ოპიციადიერი ცნობა, რომ ჩინეთმა უარჰყო საფრანგეთის წინადადება შესახებ ტონკინის საქმისა.

კონსტანტინოპოლში. გუბერია — სორტას განზრახვა აქვს წერილით გამოუცხადოს სახელმწიფოებს, რომ, თუ ვინცობაა ბელგარიისი არეულობა მოხდა, იგი ისმარს თვისს უზენაესს უფლებას წესიერების აღსადგენად.

პატივითი. ჭინანსთა მინისტრი სააქციოზო გარდასახადის მმართველთადმი მიწერილ ცირკულიარით უჩვენებს იმ წესს, რა წესითაც უნდა წარმოებდეს ცდა სორგოსაგან შაქრის გამოხარშვისა; ეს წარმოება მოხდება 1884 წელს სააქციოზო და საპატენტო ხარჯის გადაუხდელოდ, ხოლო იმ ქარხანებში, სადაც შაქარს ჭარხლისგან აკეთებენ, ამ გვარი ცდა საზოგადო წესისამებრ იქნება.

უარსის მაზრის სამხედრო გუბერნატორი გროსმანი ტბილი სის გუბერნატორად ინიშნება.

ჭფიქრობენ მაკუმატონ ხარჯი ქალაქის უძრავ ქონებათა: მოსკოვის გუბერნიისაში 75%, ბესარაბის, ეკატერინოპოლისაგან, კიევის, კოვენის, კურსკის, სამარის, ხარკოვის, და ხერსონისაში 60%, ვორონეჟის, კალუჟის, კოსტრომის და პსკოვის გუბერნიებში 33%.

რიუდეჰაიმი. გუბინ იმპერატორის და მრავალთა დიდებულთა თანადანსწრებით ნიდერვალდში აკურთხეს დიდი სტატუია გერმანიისა, აგებული სახსოვრად 1870 წლის გამარჯვებისა.

მისბაღინი. გუბინ ნიდერვალდში ძველის კურთხევისგან, აქ გაიმართა ბანკეტი, რომელზედაც დალიეს იმპერატორის სადღეგრძელო და წარმოსთქვეს სიტყვები, რომელთაშიც გაიხსენეს, რომ იმპერატორი ვიქტორის საქმეა გერმანიის გაერთება, შინაური და გარეუფე მთლად ევროპის მშვიდობიანობა ამის პასუხად იმპერატორმა დალია სადღეგრძელო იმ გერმანიის თავადებისა, რომელნიც ესმარებოდენ გერმანიის გაერთებას.

პარიში. გუბინა, ვითომც ჩინეთი, წითელი მდინარის მარცხენა ნაპირის გარდა, თხოულობდეს კიდევ რომ მარჯვენა ნაპირის საწილიც არავის მფლობელობაში არ იყოს. გაზეთები ამბობენ, რომ საფრანგეთს არ შეუძლიან დათანხმდეს იმისთანა პირობებზე, რომელნიც მესრავენ ექსპედიციის ყოველსავე ნაყოფს.

ლონდონი. კერის მკვლელი ოდონელი სამართალში მისცეს. ინდოეთში მიწის მფლობელობის თაობაზე სხვა-და-სხვა დანაშაულობა ხშირდება.

18 სექტემბერს.

პარიში. ტურგენიევის ცხედარს წამოასვენებენ ვეტერბერგში ორშაბათს, ნაშუადღევს სამ საათზედ; ყველა მეგობრები გამოაცილებენ განსვენებულს; რენანი და აბუ სიტყვებს წარმოსთქვამენ.

გუბინ მოვიდა აქ ესპანიის მეფე, რომელსაც ვოგზალზე მიეგებნენ რესპუბლიკის პრეზიდენტი და მინისტრები. როდესაც მეფე ქა-

ლაქში შემოვიდა, ხალხმა კიეინა დასცა და სტვენა დაუწყო; ამის გამო ზოგიერთა პირნი დაატყუა.

ბაღინ-ბაღინი. მოვიდა აქ იმპერატორი ვიქტორი.

სოფია. ვენის გაზეთების ცნობები მთავრის წასვლაზე უსაფუძლოა.

პარიში. დღეს მინისტრთა რჩევა რესპუბლიკის პრეზიდენტის თავსმჯდომარეობით სჯიდა ტონკინის საქმეს და ჩინეთთან მოლაპარაკების მდგომარეობას; გარდასწყვიტეს მოეწოდონ პაუზით 23 ოქტომბერს და გაგზავნონ ტონკინში კიდევ სამი როტა ზღვის ქვეითა ჯარისა.

კონსტანტინოპოლი. მოვიდა აქ უელის პრინცი.

პარიში. ხორვატიის დეპუტატებმა წარუდგინეს ვენგრის მმართველობას შემდეგი მოთხოვნები: აღდგენილ იქმნან სახელმწიფო გერბები მხოლოდ ხორვატიული ზედ-წარწერით კი, მიხმონ უკანვე სამეფო კომისარი, შეიკრიბოს ხორვატიის სეიმი და დაუყოვნებლივ გაისინჯოს კანონი ორთა მმართველობათა მორიგების შესახებ.

ლონდონი. ავგანისტანიდგან ცნობებია, რომ გილზ-გალზაიბმა ძლიერ დაამარცხეს ემირის ჯარები.

შინაური მართლია

ახალ-სენაკში პარალელურ მოსამზადებელ კლასის თაობაზედ ჩვენ მოგვივიდა კიდევ ერთელი წერილი იქაურ სასულიერო სასწავლებლის ხე-

ტელეგრაფი

(ქრდილოეთის სააგენციოსა.) 17 სექტემბერს.

სოლომონი. გუბინ ჩაყარეს გლინკის ძეგლის საძირკველი; ამ დღესასწაულობაზედ დაესწრნენ მრავალი ხალხი, სხვა-და-სხვა წოდების და მესიგალური დეპუტატები; საპატიო სტუმრებთა რიცხვში იყვნენ; გლინკის და შესტავოვისა და გლინკის ნაყმენი მემუსიკენი; ძეგლის საძირკვლის ადგილი მთლად მოფენილი იყო გვირგვინებით და უვავილებით.

პარიში. სასოფლო სამეურნეო გამოფენა დაიხურა.

ბარლინი. აქაური გაზეთები არაფერს ამბობენ ბელგარიის უკანასკნელს საქმეებზედ.

სოფია. აქაურმა მცხოვრებლებმა გამოსაღმების დროს სთხოვეს სობოლევს და კაუბარსს გარდასცენ მეფის-მფარველსა, რა ერთგულია მისი მთლად ბელგარიის ხალხი და როგორ აფასებს ყველა მის ზრუნვას მასზე.

ლონდონი. «მორნიგ პოსტი» იწერება: გუბინ საფრანგეთის მმარ-

«დროების» ჭელტონი, 20 სექტემბ.

სიტყვა *)

(მოთხრობა)

X

მსმა თემურყამ, რომელიც ლარსის ხეობაში იდგა და ჩვეულებრივის თვალთ-მაქცობით ორივე მხარეს იცოდა კუდის მოქნევა, ზარ-დაცემულს მოხუცს წყნარად და მაცდურად დაუწყო ნუგეშის მიცემა.

— მიახმე, მიახმე, ღთის მადლს, ვინ მომტაცა ქალი, ვინ მოიწადინა სისხლის ჩამოგდება?.. მითხარ და, რასაც ვნით დამისახელებ, სამთხრობლოდ მოგცემ.

მოხუცი კარვად იცნობდა თემურყამს, კარვად იცოდა ოსის წესი, იცოდა, რომ სტუმარი არც მოხუცის

მამის სიბრალულს მოუყვანია, არც მეგობრობას და იმის საგანი მარტო სარგებლობა უნდა ყოფილიყო.

— აბა, რას მომცემ? — პირ-და-პირ და უსირცხვილოდ იკითხა ოსმა.

— რაი ვიცი, ფასი შენ უნდა სთქვა.

— ცხენის მთხრობლობაში ათ ფუმანს აძლევენ და ეგ ხომ შენი ნაშობია?

— რას ითხოვ, სთქვი და გაათავე, — წარბებ-შეკმუხენით უთხრა მოხუცმა.

— მარტო-და-ათი «შიშაქი»*) და ხუთი ყაჩი.

— სამოცი იყოს, ოლონდაც ჩქარა სთქვი.

მსს თავ-ბრუ დაესხა ამ გვარი საშოვრის იმედით და ქუდის მოხდით წამოიძახა:

— მო, ხეუ სანიბა! შენ ააშენე მარტოყოს ოჯახი!.. ამბობდენ და

მართლაც კაციც შენ ყოფილხარ და ქუდიც შენა გხურებია...

— ძარგი, კარგი, — გააწყვეტინა მარტოყომ. — მიახმე.

— მაშ ყური მომიგდე, — წარმოსთქვა ოსმა და იღუმალებით აქეთ-იქით მიიხედა, თუმცა დარწმუნებული იყო, რომ ყურს არაფერ უგდებდა.

— ბათენება მოღწეული იქნებოდა, როდესაც ვალაენის კარიდგან ძხილი შემოიქცა... მაკითხე, ვინ იყენენ და დამიძახეს: «მე ვარ, მე სულთა — ჯახოტ!»

— სულთი ჯახოტ!.. ჩეჩენი, განთქმული ვაჟაკი! — გაკვირვებით წარმოსთქვა მოხუცმა.

— ჰო, სულთი... ბამოვედ, ვკითხე, რა გინდა-მეთქი და მითხრა, «ცხენი მოგიყვანე... ძაუგისკენ-კი გზა არა აქვსო, ყაზახებს წავართვი, იცნობს ვინმეო და ქალაქში-კი შევიძ-

ლიან გაყიდოო». მადლობა ეუთხარ, შინ მოვიბატიყე, მაგრამ არ შემოვიდა, ჩქარობდა... მერე მითხრა: «შენც სამსახური უნდა გამიწიოო, წყალდიდობაა, ფონი გეცოლინება და უნდა გამომყევო». აბა, სტუმარი იყო, უარს საით ვეტყვოდა?.. წავყევე, მივედით ქვევით ქალაქში და იქ-კი გავიგე, რომ შენი ქალი გაეტაცათ... რაღას ვიზამდი, ვუშეველე წყალში გასვლა და მე-კო შენთან გამოვეშურე... პურ-მარილს როგორ ვუღალა-

ტებდი? მოხუცი ყურს უგდებდა თემურყამს გაჩუმებული და ხმა-გაკმენდილი. იმას კარვად ეხმოდა რა, ძნელს საქმეს გადაჰკიდებოდა. სულთი — ჯახოტ, განთქმულის ვაჟაკობის გარდა, თავის ქვეყანაში იყო. იქ ნათესაობა, ნაცნობები, შემწენი ეყოლება და, იქაური ქვა, ხე, წყალიც-კი იმას ხელს გაუმართავდა და რა უნდა გა-

*) ის «დროება» № 182.

*) უშობელი ცხვარი.

დამხედველის ბ. ხელაევისაგან იმ წე-
რილია წინააღმდეგ, რომელიც ამ
დღეებში ჩვენს გაზეთში დაბეჭდეთ.
ჩვენ ვერ ვაძლევთ ადგილს ბ. ხელაე-
ვის წერილს, იმიტომ რომ საქმე საკ-
მაოდ გამორკვეული გვეგონია და გაუ-
თავებელი პოლიტიკა ერთისა და იმა-
ვე საგნის შესახებ გაზეთის საქმე არ
არის. რაც დაბეჭდილი იყო, იქიდა-
მაც სჩანს, რომ ბ. ადამია, ბ. ხე-
ლაევის მოწინააღმდეგე, შეცდომით
აპოზებს სრულს აკადემიურს წელი-
წაღზე ბავშვებს სამი-ოთხი თვის მეტი
არ უსწავლიათო, მაგრამ, რაც შეე-
ხება ციფრებისა და წერილ ანგარი-
შის არევის, ამაში, ჩვენს აზრით, ბ.
ხელაევი დამნაშავე; ბ. ხელაევი იწე-
რება ამა-და-ამდენი მივეციოთ სახლში,
ამა-და-ამდენი მასწავლებელსაო და
სხვა, და ბ. ადამია კი სხვას აპოზებს;
მკითხველებს არავითარი საშუალება
არა აქვთ ამ ციფრების გამორკვევი-
სა და ასე უბრალო საქმეზედ არც
მოხდებოდა გაზეთში ბაასი, თუ ბ.
ხელაევის მოსწავლეთა მშობლებსა-
თვის ვრცელი ანგარიში მიეცა. მაგ-
რამ ეს იმას არ უნებებია, რადგან,
იმის სიტყვით, არც ერთი სასწავლებ-
ლის უფროსი საზოგადოებას ანგა-
რიშს არ აძლევს. სახელმწიფო სას-
წავლებლების უფროსნი კი, მართა-
ლია, მზრუნველს აძლევენ ანგარიშს
და არა საზოგადოებას, მაგრამ სა-
ხელმწიფო სასწავლებელი სხვა და სა-
ზოგადოებისაგან დაფუძნებული სხვა.
მაგ. თბილისისა და ქუთაისის სათა-
ვად-ანაურო სკოლის გამგებელნი,
ან კიდევ წერა-კითხვის საზოგადოე-
ბის კომიტეტი ყოველ-წლივ აძლე-
ვენ საზოგადოებას ანგარიშს მათდამი
მინდობილ სკოლების შემოსავალ-
გასავალზედ და ჩვენა გვეგონია, რომ
შარშან ახალ-სენაკში საზოგადოების
ფულით დაარსებული კლასიც ამ პი-
რობებში იყო. ბ. ხელაევის რომ არ
«დაზარებოდა» და წარედგინა ანგა-
რიში იმათთვის, რომელთაც ფული
შეჰკრიბეს ამ კლასის დასაფუძნებ-
ლად, მაშინ ეს საქმე აღარ მოხდებ-
ოდა და არც ბ. ხელაევის პატიოს-

ნურ განკარგულებას ექვს შემო-
ტანდა ვინმე.
მკითხველებმა იციან, რომ ამ
ბოლოს დროს საჩხერეს ახლო შავი-
ქვის წარმოება გაერკვალდა. შუაგუ-
ლი ალავი ამ წარმოებისა არის ს.
ჭიათურა, სადაც მადნებიდან ცხენის
საპალნეებით ჩამოაქვთ შავი-ქვა და
აქედამ შარა გზით იგზავნება ზესთა-
ფონის სტანციამდე. ამას წინათაცა
გვეწოდნენ და ეხლაცა გვეწოდნენ, რომ
იქაურ მუშებს მეტის-მეტად ატყუე-
ბენ სხვა-და-სხვა გადმოხვეწილი, მა-
წანწალა ხალხი. მითო ცხენის სა-
პალნე ჭიათურაში მოტანილი რვა
ფუთი გამოდის, მაგრამ სასწორზედ
დაყენებული ბერძნები კალათების
წონას თურმე სამ-ოთხ ფუთს გამო-
დიან, თუმცა ორივე კალათი თხუთ-
მეტ გირვანქაზე მეტი არ გამოდისო.
ამ გვარად თითო გზობაზედ სოფლის
კაცს 12—14 კაბ. აკლდება, რადგან-ც
ფუთი იქ 3—4 კაბ. ფასობს. მუშე-
ბი ლოცავენ თურმე უწინდელ ამწო-
ნებს, რადგან ისინი ორ კალათზედ
ერთს ფუთზედ მეტს წონას არ გამო-
დიოდნენ!
იქიდანვე გვეწოდნენ, რომ 1-ლის
ოკტომბრიდან შარა-გზაზე იმერული
ურმებით სიარული აკრძალული იქ-
ნება და ქართლური ურმები უნდა
აღარონ. ძარგი და პატიოსანიო, სა-
მართლიანად ამბობს კორკესპონდენ-
ტი, მაგრამ ასე უცბათ საწყალმა
ვაცმა იმერული ურმები ქართლურად
როგორ გადნათლოსო.
სამტრედილიდან სწერენ გაზ.
«ავეკას», რომ 7 სექტემბერს სა-
ლამოზედ სატუსალო ეზოდამ გაქ-
ცეულა ხუთი ტუსალი და ვერც ერ-
თი ვერ დაუჭერიათ. გაქცეულები
რიონს გასულან და ეხლა თურმე
ლანჩხუთის ტყეებში იმალებიან.

რუსეთი

— ამას წინაჲდ რუსულს გაზეთებში
მოყვანილი იყო ცნობა შესახებ სატუ-
გაიტაცა, ისინი გავიდნენ ლარსის ჭა-
ლაში და ერთს საიმედო ადგილს ჩა-
მახტენ.
სახელმწიფო გზაზედ წასვლას ვე-
ლარ ბედავდენ, რადგანაც თენდებო-
და კიდევ და ფარულად ვედარ გაიე-
ლიდენ და ამას გარდა აშინებდათ
ურცილები ყარაულები, რომელთაც აქ
ყოველთვის გზები შეკრული ჰქონ-
დათ. იმათ სჭირდებოდათ წყალში
გასვლა, ჯარიანზედ გავლა და იქი-
დან ღიღ-ჩიჩინში გადავიდოდნენ.
სანამ ხსენებულს ჯარიანის ჭალას
მიადწევდენ, სულთი—ჯანოტს თავის
ამხანაგით და მოტაცებულის ქალით
სიფრთხილით უნდოდა სიარული, რად-
განაც ღარიელის ვიწრო ხეობა ყა-
რაულებით იყო გამაგრებული და სა-
ხელმწიფო გზაზედ გავლა შეუძლებე-
ლი ხდებოდა. მთის ხალხს ნაწინევი
ჰქონდა ყაზახების მოპყრობა და
ამისთვის იმათ ხელში ჩაყვივას, იმას

სადღობის ძირითადის ცელილებსა. ამ
ცელილებსა შრომების აკრძალი, კომპა-
რაცი ამტკიცებს, რომ სატუსალოები
რუსეთში ვერ არიან ჯეროვანად მოწყო-
ბილნი და ამისათვის ვერ ასრულებენ თა-
ვიანთ დანიშნულებას. ბ. კომპარაციის
აზრით, ესლანდელი სატუსალო ვერ
სხვის საკმაოდ დამნაშავეს და არის მხო-
ლოდ დროს გასატარებელი სასტუმრო
სახლი, რომლის მისამსახურე შირნი
ქვამაგებან და ხელს უწყობენ დამნაშავეთა
მთ, რომ მათ აძლევენ უხვად სასმელ-
საჭმელსა, კარგს ტანსაცმელსა და არ
უგონადიან ამხანაგებთან საუბარსა და
გვეშინასა. კომპარაციის აზრით, უოკე-
ლივე ესე არ შეადგენს სატუსალოს და-
ნიშნულებას, რომელიც უნდა იყოს დამ-
ნაშავეთათვის მხოლოდ რისხვის მიმდრე-
მი საშუალება.
როგორც სჩანს, კომპარაცი გულ-
წრფელად ფიქრობს, რომ «შიში შეიქმს
საფუძრულსა და მით ამტკიცებს, რომ
ის ერთობ განსე გასდგომია მეტწილე-
ბას და ვინც მოყვარუბას. მას დაუდიწე-
ნია საუკეთესო განხმდებელთა აზრი.
შესახებ დამნაშავეთა მოპყრობისა და
დასჯისა და არც ის სცოდნია ვარჯად,
თუ რა მდგომარეობაში იმყოფებიან სა-
ტუსალოები რუსეთში, თუმცა თვითონ
შეტუბურდის სატუსალოთა სამხრუნვე-
ლო საზოგადოების კომიტეტის დირექ-
ტორად ითვლება. ეს რომ ასე არ იყოს,
ქომპარაცი უნდა სცოდნოდ, რომ მი-
სი აზრი უარყოფილი თანამედროე მეტ-
წილებისაგან და შეადგენს ბაზაროსულ
დროების საკუთრებას; ისიც უნდა შეეტ-
ყოს, რომ რუსეთის სატუსალოები ისეთს
რეგულ არ არიან მოწყობილნი, რომ
გარე თვითონს ჰგვიყარებენ, რომ რუ-
სეთის საზოგადოება და მწერლობა მო-
უთმენლივ ელოდებიან სატუსალოთა და
ტუსალოთა მდგომარეობის გაუმჯობესე-
ბას. თვით ამხანაგებიც არ მისდევენ ეს-
ლა კომპარაციის აზრს და ჰგვიყარებენ,
რომ სატუსალოები ადამიანურად უნდა
იყვნენ მოწყობილნი. წარსულს საუ-
კუნშიც კი დიდი ეგეტრინე იმ აზრი-
სა იყო, რომ განხმდებელი არ უნდა
იყოს სასტიკი ზომების მომხრე, რად-
განაც მაგ ვერ ზომებით არას დროს
ჩივოდნენ, რომ ხდებდნენ გადასუ-
ლიყვნენ, ან «საქვეითო ბილიკზედ»
გაველოთ, რომელიც იქვე ღარიელის
ფიწალი კლდეზედ იყო გაჭრილი და
გზად მარტო შეჩვეული მთის ხალ-
ხისთვის ჩაითვლებოდა.
რაკი ისინი მოახლოვდნენ ღარი-
ლის იმ ადგილს, სადაც ღამის გუ-
შავთ კაცის დამცირება, წვალება და
სიკვდილი დროს-გასატარებელ საქ-
მედ გაეზადათ, ცხენები ღორლებში
შეაბრუნეს, მოახეს სიმაგრე და იქ
გამაგრდნენ.
— მურთუზ!—წყნარად დაუძახა
სულთი მამხანაგს და რაღაც ანიშნა.
მურთუზა წყნარად ჩამოხტა ცხე-
ნიდგან, სადავე გადაუდგო სულთის,
მსწრაფად წამოიკეცა ჩოხის კალთე-
ბი და ქვების შუა გველსავით გაძე-
რა.
რაოდენიმე ხანმა გაიარა სიჩუმეში,
მხედარი და ცხენები გაუნძრევლად

არ მოისპობა დანაშაულობა და არ გას-
წოდება დამნაშავეთა ქნურსა და სჯულს
მთელს საუკუნეს განუკლავს და სჯულსა
კიდევ კომპარაციის შრომები ისინ-
ჯება ადამიანისტრადიულ წრეებში.
— «რუსი გუმიერს» ატყობინებენ,
რომ განძნახა აქით ცელილება მოსადი-
ნონ სამოქალაქო დეპუტების მე-17 მუსე-
ში, რომელიც სმოსანთა არჩევაში სმის
უფლებას ანიჭებს მხოლოდ ქალაქის იმ
მცხოვრებლებს, რომელთაც აქით რაიმე
ურჩავი ქონება ან სავაჭრო და სამრეწ-
ველო ქარსნები, ან ისიდან ქალაქის სა-
სარგებლოდ სავაჭრო მოწმობების და
სამრეწველო ბილეტების გარდასახვადს,
რისგამოც იგვე მე-17 მუსელი განათლე-
ბულს წოდებას არ ანიჭებს საჭალაქო საქმე-
ებში მონაწილეობის მიღების უფლებას;
ამის წყალობით უშირატესობა ეძლევა მო-
გატყობას წოდებას სამოქალაქო მმართვე-
ლობაში. რადგანაც ქალაქებში მდგომრები,
რომელთაც განათლება მიუღიათ, ისიდან
ქალაქის სასარგებლოდ მეტს ხარჯს,
ვიდრე სახლის და ზოგერთის სამრეწვე-
ლო ქარსნების ვატრონები, როგორც
განდაწყვეტილი გადასახადით, აგრეთვე
იმითიც, რომ სახლის ვატრონები სს-
დეკინებენ თავიანთ მდგომრებს იმ გარ-
დასახვადს, რომელიც გაწერილია მათს
ურჩავ ქონებაზე. — შუამდგომლობენ, რომ
არჩევითი უფლებები მიენიჭეთ იმ მდგომ-
რებსაც, რომლებიც სცხოვრებენ ქა-
ლაქში არა ნაკლებ ორის წლისა, რადგა-
ნაც ის შირნი, რომელთაც განათლება
მიუღიათ, სცხოვრებენ გუბერნიის ქა-
ლაქებში უმეტეს ნაწილად და აძლევენ სად-
გურებში არა ნაკლებ 200 ან 300 მან.
და ამის გამო უკვლავ მდგომრებს, ვინც
ამაზე ნაკლებს სახლის ქირას არ იხდის,
შრომების აზრით, არჩევითი ტენიიც
უნდა ჰქონდეთ.
— ჩვენი გაზეთის წინა № №-ში
გვეყინდა მოყვანილი ცნობა შესახებ მინდ-
ვების მოწყობის კავკასიაში და კასპიის
აქეთა მხარეში. ესლანდელით გა-
ზეთებში, რომ ამ საგნის შრომები წა-
რუდგენა შინაურ საქმეთა სამინისტრო-
ში მთავარ-მმართველს თავადს დონდუ-
კო-გორსკოვს ამ წლის დამდეგს. მი-
იდგენ და ქვისგან გამოჭრილს სუ-
რათებს დამგზავსებოდნენ. მრთაშად
მოისმა შრიალი, კენჭების მენძრევის
ხმა და იმათ წინ თითქოს მიწიდგან
ამოსული მურთუზა ამოჩნდა.
— დამთვრა... — მოკლედ და მრავ-
ვალ მნიშვნეულად წამოიძახა იმან.
— სუამენ?
— სუამენ, აღარა გაეგებათ-რა.
— მაშ რომელზედ წავიდეთ?
— პარ-და-პარ.
— რომ გაგიგონ, გამოგვეკიდე-
ბიან... მ-ლი გეყავს თანა.
— ვერ გამოგვეკიდებიან.
— ცხენები ხომ ჰყავთ?
— არა.
— არა? — გაიკვირვა სულთიმ და
დაუმატა: — თოფები?
— არა.
სულთი ბერს ლაპარაკს აღარ მოჰ-
ყვა, რადგანაც იმისთვის თავდადებუ-
ლის მურთუზასი სრული რწმუნება
ჰქონდა.

XI

რადგანაც სულთი—ჯანოტმა იცია

ნაუკ საქმეთა და მინისტრთა სამინისტროთა...

რუსეთში არსებობს კომისია...

ტურკენიკის საუკეთესო მკვლევარს...

იწერებინ, რომ ბევრი კრებათა...

უცხოეთი

ბაზ. «რუსკი პურიერში» დაბეჭდილია...

მაშ ცოტა შევისვენოთ და ღმერთი ვახსენოთ.

— ღაცდის დრო აღარ არის.

— დასუსტდა, — უჩვენა ციციანზედ თვალთ.

— სამშვიდობოს დაისვენებს.

მკითხველებს, უმეტესად, გაუკვირდებოთ...

როდესაც მურთუზა ამხანაგებს მოშორდა...

— იქიდანვე იწერებინ, რომ სენის პრეფექტმა...

— ღალმაჯიაში, ბრაჩის კუნძულზედ, ხალხის ყრილობა...

— ინგლისის გაზეთების სამხედვარგარეთელი...

— სოჭიიდან იწერებინ, რომ 18 სექტემბერს...

და გულ-კეთილს მეურმეებს თავიანთ მფარველებსთვის...

მშვიდობიანობის დამცველებმა მეურმეების საქციელი...

რა ლაპარაკი უნდა, რომ რიცხვით ცოტა მეურმეები...

ღანარჩენი მეურმეები გასულიყვნენ...

ნისა, რომელიც ჯერ არ მოსულა. წაიკითხეს პასუხი...

წერილი რედაქტორთან.

ბ. რედაქტორა!

თქვენს გაზეთში მე 179 ნომერში წაიკითხე წერილი...

სიმათლის აღსადგენად გთხოვთ ამ ქვემო-მოყვანილი...

აი პროტოკოლი დრამატიკული საზოგადოების...

ნენ განზედ და გულ-ხელ დაკრფილნი უყურებდენ...

როდესაც ყაზანებმა საკმარი ღვინო ჩამოასხეს...

მურთუზამ ზიზლით შეხედა, წამოუარა იმ მხარეს...

იქიდან გაძვრა ცხენებში, რომელნიც ერთს პატარა...

ყაზანს უნდოდა დაეყვირნა, მაგრამ...

დრამატიკული საზოგადოების მმართველობის...

შემდეგ ამისა, ბ. თ. ილია ჭავჭავაძეს, პეტრე უმიკაშვილსა...

„Въ Управление Тифлискаго Старшаго Полициеймейстера. Препровождая при семь уставъ грузинскаго драматическаго общества...

რამ ძლიერმა თითებმა ძალზედ მოუჭირეს ყელში...

— ხმა არ ამოიღო, თორემ დღეს გაგიქრობ, — უთხრა...

როდესაც ცხენები კარგად ჩააცილა, მიაბრუნა წყლისკენ...

ბლეკებულმა ყაზანებმა მარტო თავებით წამოყოფა...

ა. მოჩუბარაძე. (შემდეგი იქნება)

пы и дѣль грузинскаго театра князю Ильѣ Григорьевичу Чавчавадзе.

«Въ Настоящее время, состоя членомъ-секретаремъ въ Правленіи означеннаго общества и режиссеромъ грузинской драматической труппы, смѣю заявляю, что никто не имѣетъ права объявлять въ афишахъ, что спектакль дается «грузинской драматической труппою» или «артистами грузинской драматической труппы» и т. п., если на афишѣ, подаваемой для подписи Г-ну Старшему Полицеймейстеру, не будетъ моей подписи, какъ режиссера. Тенерь открывається рядъ спектаклей подѣ моимъ режиссерствомъ въ городскомъ лѣтнемъ театрѣ, по не въ театрѣ Арцруни; всякія другія афиши грузинскихъ спектаклей безъ моей подписи прошу считать исходящими не отъ имени «Драматическаго Общества», и не отъ имени «Грузинской Драматической труппы». Режиссеръ К. Кипіани. 1883 года апрѣля 18, № 125».

შემდეგ, რაც მოხდა თ. შავჭავჭავაძის, პ. შიკაშვილის და ჩემ შორის, გახეთში გამოსაცხადებლად სრულიად არა ღირს. მხოლოდ ვიტყვი ამას, რომ მაშინ «დროების» ქრონიკაში გამოცხადებული იყო, რომ ბ. შავჭავაძის ჯერ-ჯერობით დრამატული დასი არ შეუდგენიაო.

ამისთანა განცხადების წაკითხვის შემდეგ, მე მივსწერე პოლიციმეისტერს მეორე ქალაქი. ბა მისი პირი:

«Въ Управление Тифлискаго Старшаго Полицеймейстера. Въ разъясненіе моего заявленія о «грузинской драматической труппѣ», режиссеромъ коей я состоялъ, считаю необходимымъ сообщить, что съ настоящаго дня я не состою болѣе режиссеромъ означенной труппы, каковая должна была бытъ сформирована по порученію Правленія Грузинскаго Драматическаго Общества княземъ И. Г. Чавчавадзе. Путемъ грузинской газеты «Дროба» объявляется, что труппа имѣ пока не сформирована, что и сообщаю Вашему Высокоблагородію. Грузинскіе спектакли будутъ итти подѣ распоряженіемъ бывшаго антрепренера грузинской труппы Г-на В. А. Абашидзе, Константинъ Димитриевичъ Кипіани 1883 г. Апрель 23 № 132».

შემდეგ ამისა, აპრილში და მაისშიაც პოლიციმეისტერს უარი ერთხელაც არ განუცხადებია ბ. შავჭავაძისათვის და ამისი წარმოდგენები თავის რიგზედ იყო ხოლმე გამართული.

შალა რა მიზეზია, რომ რაღაცა დაბრკოლება ნახეს ქართული თეატრის წარმოებაში, ეს მიზეზი არც დრამატული საზოგადოებას მიეწერება და არც იმ პირს, რომელზედაც თქვენა ბრძანებთ და მოხვედრით, რომ «წავგებლწაო». ამჟამად ხედავთ ამ ჩემი წერილით, ვინც არის საერთო საქმის «წამკლწველი» და «ბინძური განძრავით» აღესილი. (*)

კონსტანტინე დიმიტრის-ქე ყიფიანი 1883 წ. ენკენი: თვის 16-სა. სოფ. ქვიშხეთი.

(*) ამ წერილის შესახებ ვრცელად მოვილაპარაკებო.

«დროების» შოხობა.

ტროიკის სტანციიში, მ. ს.—ძეს. თქვენი დოკუმენტები, ვგონებთ, არაფრის გამოსადგება. რედაქციას ამ საქმეში არაფერი შეეძლება.

შალა-სენაკს, მ.—ძეს. ერთხელაც ვინანეთ, რომ სიტყვა დაგიფერეთ. გონოვთ, რედაქციასთან შორს იყოთ.

თელავს, ნ. მ.—შეიღოს. თქვენი პასუხი მაღე დაიბეჭდება. ბოდიშს ვინდობთ, რომ პქმლის უაღვილობის გამო ვერ დაუბეჭდეთ.

განსვალეგანი

მასწავლებელი ქალი ქ. მეთაისში იყვანს ვაჟებს მოსამზადებლად სამეცლო სასწავლებლებში, როგორც დღე და ღამე, ვგრევე ცალკე გაკვეთილებით. ბანა აქვს საკნიაზო ქუჩაზე, საქალაქო გიმნაზიის პირ-და პირ, ი. მნეიდის სახლში. შასი ზომიერია. (3—1)

ქუთაში ისყიდება ორი სახლი ბანკის ვალით: ა) ნიკოლოზის (ნიკოლაევსკის) ქუჩაზე ერთ-ეტაჟიანი ქეთიკირისა სარდაფით და ეზო 200 კვადრ. საჟ., და ბ) აგურის ქუჩაზე ორ-ეტაჟიანი მეზონინით ქეთიკირისა და ეზო 300 კვადრ. საჟ. გაყიდვის პირობებია შეტყობა შეიძლება თბილისელს ნოტარიუსს ი. ი. პოლტორაკისთან. (3—2)

თბილისის პირუტყეთათვის მზრუნველი საზოგადოების წევრნი მოიწვევიან ჩვეულებრივ წლიურს საერთო კრებაზედ სექტემბრის 20-ში, დილის 12 1/2 საათ. სასოფლო მეურნეობის საზოგადოების სადგურში, ბარიატინსკის ქუჩაზედ, საქალაქო ბაღში. ამ კრებაზედ დასწრება გარეშე პირთაც შეუძლიანთ.

- პრება განიხილავს: 1) საზოგადოების წარმოების ანგარიშს. 2) მეღვინის დარიგებას. 3) მმართველობის აღმორჩევის. 4) ნ. პ. ილინი წაიკითხავს «ქალაქში ფრინველების გაშენების მნიშვნელობაზედ». (3—2)

შაენა თ. შრისთავისაგან ახლათ გახსნილს ღვინის სარდაფში იყიდება საშუაეთსო-ძახური ძველი ლვინო-მანი. სარდაფი იმყოფება სტრიონოვის აუთიქის პირ-და-პირ, სტამბის ქვეშ, მესხიეების სახლებში. (10—8)

ქალი-ეჭიმი

ა. ი. შერპინინის მიიღებს ავად-მყოფებს დილით 10 საათამდე და საღამოთი 5—7 საათამდე მიხაილოვის ქუჩა. სახ. № 91 (ქალაქის ლაზარეთის პირ-და-პირ). (8—8)

შასაც სურდეს ქუთაისის გუბერნიაში მამულის გაყიდვა 1000 დესიატინისა, ან მეტისა, მიმართოს თბილისის კანტორაში ვ. თ.—ძის ნესტეროვისა. (10—10)

ინგლისის მალაზია

Maison de confiance

Table with 2 columns: შედარებით ხვენი ჩაი, მოსკოვის ჩაი. Rows show prices for different quantities like 1 lb 10 p, 1 lb 20 p, etc.

იქვე ისყიდება სხვა საქონელიც: თაფლები, რეკლავურები, ვრავოტები, ჭურ-

ჭელი, ჩაიდნები, გასადუბები, დასები, გოვზები. ტანტებში... მოკლადი, გვანამი, ვანოტები... მაგნიზია, უსავიურები, კალკანა, წინდები—განის და ქალას, სელ-სასოცები, მაგნიტოშინ-კალკანარი—სულ ყველაფერი 25-დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მაღასიაში.

ვინც ქალაქს გასუდამ 25 მანეთიდან 1.000 მანეთამდის საქონელს გამოიწერს, გასაკანს არაიკრის არ ისდის. (100—37)

ინგლისის მალაზიაში

თიის-აგოგუზანი

ამაგურებს თმას და ღვინისდელ ფურსს აძლევს, ფასი ერთი-მუშისა 2 მან., გავზახით 2 მანეთად და 28 კან.

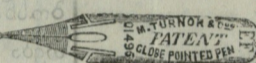

გაპ-მასტარი

აქვე ისყიდება ქინის ზომის თმების გასამაგრებლად, ფასი 1 მან. სხვა ტყებში თავის ტვივიელს. მოსასპობლად, ტუაღეტის ს. შანი, დუხები და სხვ.

(100—42)

საგლობუსო

კალმები

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუფთაო ქალაქადი. ერთად-ერთი სააგენტო—ინგლისის მალაზია. იქვე აწარებული სხვა-და-სხვა გვარის კალმები, ფოკელის, ხელისათვის—25% იაფად, ვინც სსვანს. იქვე: მელანი, ქალაქი, განვერტები, რეკლავები, ღაქი, კარანდაში, შენალი, კალმები, ბუმბუსიკები, შორს-სივარები, ალბამები, რამპები, მაკრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღეს, ცარამები ჭურჭლებს საწმუდად (ბორჯაია), თეთრულისათვის, შატარა ხაღუი, ატკვისათვის კლიონები. ტანტები, სავარძლები, სარკები, სავარცხლები, ბესმენი, სარები, ბინოკლები რეკლავები, ვატერპასები, მზის-საათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოვი, შომილი, ქამრები, სარტყლები, საყუდური, შარბები, სავარბები, ვრასები, ჭილტრები, შოტკები, თავის. ტანისამოსის, ცხენის და შატენტისი მაგნიტოშები, ვრავები, საქმი-ქალაქადი ვატერ-გლოსტისათვის და სხვ. და სხვ.

პატაშვი—20 კ.

(100—83)

ლაპით კაჟალი

აწარმოებს ყველა ნაირ საქმეებს, განსაკუთრებით სასისხლო სამართალში.

საპორნის ქუჩა, ზაბლოცკის სახლი. (10—2)

სასაშურო (გოსტინიცა)

„იტალია“

ნიკოლაევის ქუჩაზე, მოროხცოვის ძეგლის (პამიატნიკის) მახლობლად ჩემს საკუთარს სახლში.

ნომრები მშენიერად მართულია ელექტრიულის დაარეკის შარით და მარდი მოსამსახურებით. სასტუმროსა აქვს ბუფეთი. შასი ნომრებისა, საქმელებისა კარტით და სასმელებისა ნაკლებია.

სასტუმროს მატრონი ბ. სარჭისოვი. (30—5)

რკინის გზა

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის: 8 საათზედ და 31 წამ. დილით. თბილისიდან საშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან. თბილისიდან ბაქოსკენ 11 საათზედ და 11 წამ. ღამისა. ბაქოდან თბილისისკენ 10 საათზედ და 23 წამ. დილისა. ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათს. და 25 წამ. შუადღ. უკან. ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან. ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილისა. ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილისა. ფოთიდან ბათუმიდან მოძავადი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. ღამისა. ბაქოდან მოძავადი შემოდის თბილისში 7 საათ. და 49 წამ. დილისა.